

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ**

Іван ГРИЩЕНКО
«*Грищенко*» 2025 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
для здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності В2 «Дизайн»
освітня програма «Дизайн костюма»**

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету дизайну

від «20» березня 2025 р.
протокол № 11

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
мистецтва та дизайну костюма

від «19» березня 2025 р.
протокол № 10

Київ 2025

ВСТУП

Мета фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття ступеню **«магістр»** – це визначення фактичної відповідності рівня освітньої (кваліфікаційної) підготовки вступників вимогам освітньої програми другого (магістерського) рівня за спеціальністю В2 «Дизайн».

Вступ на навчання для здобуття ступеню **«магістр»** здійснюється на засадах вступних випробувань на загальних підставах, передбачених чинним законодавством на момент проведення вступних випробувань.

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ФАХОВОГО ІСПИТУ

Вимоги до проведення фахового іспиту укладені відповідно до освітньої програми підготовки магістрів «Дизайн костюма» за спеціальністю В2 «Дизайн» та до навчальних програм фахової підготовки здобувачів. Підходи до складання та оцінювання фахового іспиту розроблено відповідно до методики впровадження новітніх технологій навчання, що ґрунтуються на новому баченні подання та засвоєння знань та умінь вступників. Тривалість проведення фахового іспиту для здобуття ступеня «магістр» не повинна перевищувати 4 академічні години.

Сутність фахового іспиту полягає у встановленні відповідності фактичного рівня підготовки вступників вимогам освітньої програми. З цією метою атестаційна комісія визначає рівень науково-теоретичної та практичної підготовки вступників.

Фаховий іспит для здобуття ступеня **«магістр»** за освітньою програмою «Дизайн костюма» проводиться у формі письмового екзамену, під час якого вступник повинен показати знання та уміння, відповідно до кваліфікаційних вимог. Фаховий іспит проводиться за єдиним завданням та визначеними варіативними завданнями згідно освітньої програми «Дизайн костюма» підготовки магістра, складеними та затвердженими Вченою радою факультету дизайну, згідно з навчальними програмами та за методикою, визначеною науково-методичною радою факультету дизайну.

2. КОМПЕТЕНТІСНІ ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ ФАХОВИЙ ІСПИТ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР» ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ДИЗАЙН КОСТЮМА», ЗА СПЕЦІАЛЬНІСЮ В2 «ДИЗАЙН»

Для успішного проходження фахового іспиту вступники повинні володіти такими компетентностями:

- знати естетичні та правові норми взаємовідносин людей, суспільства, навколишнього середовища, вміти враховувати їх під час розробки технічних та соціальних проектів;

- бути здатним на науковій основі організувати свою працю, володіти методами створення, зберігання, аналізу, синтезу, передачі, обробки, відображення інформації, які застосовуються у сфері його професійної діяльності;
- вміти використовувати методи вирішення завдань при визначенні оптимальних співвідношень параметрів різних систем;
- бути спроможним в умовах розвитку наукового процесу та мінливої соціальної практики до перевірки накопиченого досвіду, вміти здобувати нові знання використовуючи сучасні інформаційні технології;
- розуміти суть та соціальне значення своєї майбутньої професії, основні проблеми дисциплін з конкретної галузі його діяльності, бачити їх взаємозв'язок у цілісній системі знань;
- бути здатним до практичної діяльності на основі системного підходу та проведення якісного та кількісного аналізу.

3. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

До переліку проектних та художніх питань, знання з яких оцінюються фаховим іспитом за освітньою програмою «Дизайн костюма», за спеціальністю В2 «Дизайн» входять:

Розділ 1. Композиція в дизайні. Композиція як різновид творчої діяльності людини. Місце композиції у розвитку матеріальної культури людства. Визначення поняття «композиція». Види композиції. Закони та засоби композиції. Основні закономірності композиції. Композиційна рівновага. Різновиди симетрії. Композиційна асиметрія. Статика та динаміка як закономірності композиційних побудов. Масштаб і масштабність. Пропорції та пропорційність. Історія виникнення кольору. Колір та світло. Характеристики кольору. Синтез кольору. Кольоровий контраст. Багатомірна композиція. Ритм та стилізація. Орнамент та фактура. Об'ємно-просторова композиція. Колір та людина. Вплив кольору на людину. Колір в образотворчому мистецтві та матеріальній культурі. Використання кольору в дизайні. Побудова ахроматичних композицій із спрощених геометричних мотивів. Побудова орнаментальної композиції. Принципи побудови багатокольорових композицій. Принципи трансформації рослинних об'єктів в знакову форму.

Розділ 2. Художня та матеріальна культура. Мистецтво та матеріальна культура первісного суспільства. Мистецтво та матеріальна культура Стародавнього Світу. Мистецтво та матеріальна культура країн Сходу. Романський стиль: архітектура, образотворче мистецтво та матеріальна культура. Готичний стиль: архітектура, образотворче мистецтво та матеріальна культура. Мистецтво та матеріальна культура доби Відродження Європейське мистецтво та матеріальна культура XVII-XIX століть. Мистецтво та матеріальна культура Європи кінця XIX – початку XX століття. Матеріальна культура та дизайн XX століття. Еволюція традиційних форм етнодизайну у XX

столітті. Мистецтво Європи та Америки другої половини XX століття. Матеріальна культура та дизайн другої половини XX століття.

Розділ 3. Комплексне дизайн-проектування. Особливості передпроектного та проектного етапів в комплексному дизайн-проектуванні. Методи та методика розробки творчого задуму-ідеї як етап проектного аналізу в дизайн-проектуванні. Основні етапи розробки дизайн-проекту. Принципи вивчення об'єкту проектування та дослідження в комплексі досвіду об'єктів-аналогів. Основні чинники формування проектного завдання на комплексне дизайн-проектування. Вимоги до об'єкту, що проектується. Зміст художньо-конструкторської документації в дизайні. Принципи встановлення стильових нормативів культури та технічних параметрів у проектному завданні. Вивчення та актуалізація досвіду багаторівневого проектування комплексного дизайн-об'єкту, із заданими властивостями. Вивчення світового досвіду з типового проектування за прототипами. Асоціативне проектування, принципи вибору першоджерела як основи визначення прототипу. Дослідження об'єкту дизайн-проекту. Вибір проектних парадигм як висхідних принципів проектування. Специфіка проектування комплексних дизайн-об'єктів різного призначення. Дослідження методів комплексного проектування функціональних та технологічних систем дизайн-об'єктів в історії дизайну. Розробка складових комплексного дизайн-проекту. Принципи розробки творчої концепції дизайн-проекту. Визначення компонентного, структурного та функціонального складу комплексу, що проектується. Обґрунтування проектного рішення комплексного дизайн-об'єкту. Принципи та методи розробки демонстраційної та робочої частини дизайн-проекту.

Розділ 4. Передпроектний та проектний аналіз в дизайні. Система чинників, що впливають на проектне рішення. Соціально-культурний та соціально-економічний аналіз проектної ситуації. Типологія дизайн-об'єктів. Аналіз архітектурної ситуації: просторово-планувальний, будівельно-конструктивний, інженерно-технічний. Огляд, обстеження, обмір. Аналіз нормативної літератури. Аналіз досвіду проектування аналогічних об'єктів: аналоги, прототипи, типові проекти та нормалі, рекомендації до проектування, наукові дослідження за темою проекта. Аналіз потреб та вимог замовника. Художньо-стильовий аналіз. Шляхи активізації наукової творчості за допомоги загальнонаукових принципів. Оформлення результатів передпроектного аналізу. Технічний звіт. Проектне завдання. Технічне завдання. Дизайн-концепція. Проектний аналіз. Поточна верифікація проектних пропозицій та рішень. Варіантне проектування. Вибір та затвердження проектних рішень. Методи та критерії поточної оцінки проектних рішень. Рецензування та експертиза дизайн-проектів та дизайн-об'єктів. Якість дизайн-проекта. Відповідність завданню. Відповідність нормативним вимогам. Художньо-культурна якість. Економічна доцільність. Внутрішня та зовнішня оцінка дизайн-проектів та дизайн-об'єктів. Методи та критерії оцінки проектних рішень. Критично-оглядова робота та види її оформлення.

Розділ 5. Характеристики форми об'єкту дизайну. Принципи взаємозв'язку між елементами форми. Прогнозування розвитку форми об'єктів дизайну.

Методи прогнозування форми об'єктів дизайну. Структура форми. Стабільні та мобільні елементи. Внутрішній зміст та форма об'єктів дизайну. Об'ємно-просторова структура та зовнішня форма об'єкту. Головні характеристики теконічності об'єкту. Визначення стабільних та мобільних елементів форми в тектоніці об'єктів дизайну. Тектонічна побудова форми об'єктів дизайну. Провідні силуетні форми. Характеристика геометричного виду форми. Об'ємність, просторовість та геометричні елементи форми. Силуетна форма як головна характеристика форми об'єкту дизайну. Величина та маса форми об'єкту дизайну. Членування форми, провідні конструктивні та декоративні членування. Обумовленість членування проектної форми. Конструктивні лінії членування. Декоративне членування форми. Вплив напрямків членування форми на її художню виразність. Поняття базової форми, її ознаки та складові елементи. З чим пов'язане формування базової форми. Визначення силуету: за допомогою чого він може бути описаний. Базові силуети, основні та додаткові. Логіка та динаміка розвитку внутрішньої розробки форми.

Розділ 6. Характеристика процесу проектування. Розкрити визначення "проектування". Вихідна інформація, необхідна для процесу проектування об'єктів дизайну. Евристика як метод проектування об'єктів дизайну. Евристичні методи творчості сучасного дизайнера, їх сутність. Визначення термінів «евристика», «методи евристики». Значення евристичних методів проектування в творчості сучасного дизайнера. Дати характеристику 3-4 евристичних методів творчості (наприклад, неології, евристичного комбінування, інверсії), навести приклади будь-яких об'єктів дизайну у вигляді фор-ескізів. Комбінаторні методи проектування об'єктів дизайну. Характеристика методів модульного проектування та деконструкції. Що називається графічним проектуванням. Що називається проектним аналізом. Що включає в себе поняття "збір інформації". Які існують методи збору інформації. Етапи послідовної роботи над дизайн-проектом. Характеристика етапів роботи над дизайн-проектом: складання технічного завдання; передпроектний етап (фор-ескіз, клаузура); ескізний проект; підбір матеріалів, складових елементів та обладнання; робочий проект. Вимоги до робочих креслень та демонстраційного матеріалу дизайн-проекту. Особливості проектування об'єктів дизайну для масового, серійного та індивідуального виробництва. Проектування та моделювання об'єктів дизайну.

4. ВИМОГИ ДО ЗАВДАНЬ ФАХОВОГО ІСПИТА

Під час проходження фахового іспиту вступник має виявити такі знання та вміння науково-професійної підготовки:

1. Аналізувати основні вчення в галузі фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін; вміти використовувати досягнення наук у різних видах професійної та наукової діяльності;

2. Розуміти можливості сучасних наукових методів та володіти ними на рівні, необхідному для вирішення завдань, які виникають при виконанні професійних функцій;
3. Володіти культурою мислення, знати його загальні закони; бути здатним у письмовій формі чи усній мові правильно (логічно) викласти свої думки;
4. Володіти знаннями основ виробництва, відносин та принципів управління, з урахуванням технічних, фінансових та людських чинників;
5. Вміти будувати та використовувати емпіричні та логічні моделі для проведення якісного та кількісного передпроектного аналізу;
6. Вміти поставити мету та сформулювати завдання, пов'язані з реалізацією професійних функцій; вміти використовувати набуті знання з вивчених наук в професійній діяльності.

Приклад виконання практичної частини завдання фахового іспиту представлено в додатку А.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Agnis T. The End of Fashion: The Mass Marketing of the Clothing Business Forever. New York: HarperCollins books. 2021. 581 p.
2. Armstrong H.J. Patternmaking for Fashion Design. Los Angeles: Pearson Educational India. 2020. 920 p.
3. Calderin J. Fashion Design Essentials: 100 Principles of Fashion Design. New York: Rockport Publishers. 2020. 208 p.
4. Chuprina N.V., Krotova T.F., Pashkevich K.L., Kara-Vasyliieva T.V., Kolosnichenko M.V. Formation of Fashion System in the XX - the Beginning of the XXI Century. *Vlákna a textil*. 2020. № 4 (27). P. 48-57
5. Chuprina N.V., Remenieva T.V., Tereshchenko O.H., Frolov I.V. Design of the Contemporary Garments on the Basis of the Transformation of Stylistic And Artistic-Compositional Characteristics of Traditional Decorative Art. *Art and Design*, 2021, №3. С. 30-44.
6. Hart C. Fashion Design Studio: Learn to Draw Figures, Fashion, Hairstyles & More. London-New York. 2019. 128 p.
7. Riegelman N. Colors for Modern Fashion. Los Angeles: Pearson Publishing. 2021. 512 p.
8. Tain L. Portfolio Presentation for Fashion Designers. London: Bloomsbury Publishing. 2018. 384 p.
9. Васильєва О.С., Пашкевич К.Л., Васильєва І.В., Колосніченко М.В. Еволюція шкільного форменого одягу в Англії та Франції XVI-XX ст. *Art and design*. 2020. №2. С. 49-60.
10. Кара-Васильєва Т.В. Стиль модерн в Україні: монографія. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2021. 216с.: іл.
11. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Мода і одяг. Основи проектування та виготовлення одягу. К.: КНУТД, 2010. 238 с.

12. Колосніченко М.В., Чупріна Н.В., Кротова Т.Ф., Олішевська Т.М. Проектування модного одягу на основі принципів параметричного дизайну. *Art and Design*. 2020. №1. Р. 129 – 141.
13. Колосніченко О.В. Дизайн одягу в полікультурному просторі : монографія / М. В. Колосніченко, К. Л. Пашкевич, Т. Ф. Кротова та ін. Київ : КНУТД, 2020. 268 с.
14. Луцкер Т.В., Винничук М.С., Колосніченко О.В., Піддубна О.О., Лазарчук М.А. Художньо-композиційні характеристики моделей колекції жіночого одягу в стилі мілітарі. *Art and Design*. 2019. № 1 (05). С. 117-126.
15. Мамчич О.С., Гаркін П.В. Візуалізація образу та проектування костюма в різних художніх системах. К.: КНУТД, 2011. 126с.
16. Пашкевич К. Л., Єжова О. В., Кротова Т. Ф., Креденець Н. Д., Лю Цзянсінь, Фесюк І. Я. Дизайн-проектування сучасних суконь з оздобленням з урахуванням властивостей тканин. *Art and Design*. 2019. № 4 (08). С. 79-90.
17. Пашкевич К.Л. Проектування тектонічних форм одягу з урахуванням властивостей тканин: монографія. К.: ПП НВЦ Профі. 2018. 364с.
18. Тканко З. Мода в Україні ХХ століття. Львів: видавництво «Артос». 2015. 236с.
19. Тканко З., Коровицький О. Моделювання костюма в Україні ХХ століття: навч. посіб. Львів: вид-во «Брати Сиротинські і К», 2000. 94с.
20. Чупріна Н.В. Система моди ХХ – початку ХХІ століття: проектні практики та чинники функціонування (європейський та український контексти): монографія. К.: КНУТД, 2019. 476 с.

6. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

Завдання до фахового іспиту для здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітньою програмою «Дизайн костюма», за спеціальністю В2 «Дизайн»

1. Теоретична частина:

Визначити концепцію індивідуальної наукової роботи в межах обраного об'єкту дизайну костюма з наведенням актуальності, цілей, завдань та наукової новизни досліджень

2. Практична частина:

2.1. Розробити структуру матриці колекції одягу виробів різного призначення на задану тему.

Формат аркуша – А3.

2.2. Розробити 1 проектний образ (на основі розробленої матриці колекції): повсякденного одягу із комплектом аксесуарів або урочистого одягу з комплектом ювелірних виробів чи аксесуарів.

Формат аркуша – А4.

Матеріали: папір, туш, акварель, гуаш, олівці.

Час виконання завдання – 4 академічні години.

Варіанти виконання завдання фахового іспиту:

1. Колекція жіночих демісезонних пальт
2. Колекція чоловічих демісезонних пальт
3. Колекція жіночих зимових курток
4. Колекція чоловічих курток сезону весна-літо
5. Колекція чоловічих костюмів повсякденного призначення
6. Колекція молодіжних курток сезону осінь-зима
7. Колекція жіночого нарядного вбрання
8. Колекція жіночих блуз сезону весна-літо
9. Колекція жіночого одягу для літнього відпочинку в системі гардероб
10. Колекція жіночого верхнього одягу сезону осінь-зима
11. Колекція чоловічого одягу для літнього відпочинку
12. Колекція чоловічого одягу сезону весна-літо в системі гардероб
13. Колекція чоловічого одягу для зимового відпочинку
14. Колекція чоловічого одягу сезону осінь-зима в системі гардероб
15. Колекція верхнього жіночого одягу сезону осінь-зима
16. Колекція жіночого одягу для зимового відпочинку
17. Колекція дитячого одягу для дітей дошкільного віку
18. Колекція молодіжного одягу для активного відпочинку
19. Колекція молодіжного одягу «унісекс»
20. Колекція нарядного вбрання для підлітків

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР» ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ДИЗАЙН КОСТЮМА», СПЕЦІАЛЬНІСТЮ В2 «ДИЗАЙН»

Для всіх видів науково-дослідницьких та творчо-проектних робіт вступників критеріями оцінювання є:

- наукова новизна та практична значущість поставленої наукової проблеми;
- обґрунтованість та актуальність вибору тематики;
- адекватність графічної мови;
- грамотність практичного втілення;
- культура подачі.

Оцінювання результатів фахової підготовки вступників здійснюється на основі стандартних вимог до знань та вмінь, передбачених освітніми компетентностями фахівця. Оцінювання фахового іспиту для здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітньою програмою «Дизайн костюма», за спеціальністю В2 «Дизайн» проводиться окремо з теоретичної та практичної частин завдання. **Оцінка є комплексною і виставляється як сума балів за виконання теоретичної та практичної частин завдання.**

Оцінки «ВІДМІННО» заслуговує робота, в якій у відповідях на поставлені питання спостерігається логічне, послідовне викладення матеріалу з влучними ілюстраціями, ескізами, виконаними на належному художньому рівні, який демонструє вільне, аналітичне володіння теоретичним матеріалом, що

знаходить відображення в правильних, професійно, грамотно, переконливо обґрунтованих рішеннях при наданні ілюстративного матеріалу до поставленого питання. Вступник вільно і творчо володіє матеріалом, визначеним програмою, має діалектичне мислення; аргументовано, науково аналізує творчі процеси. Вміє використовувати різноманітні джерела знань, систематично поповнює знання, вміє застосовувати набуті знання при вирішенні професійних питань, подолання проблемних ситуацій.

Оцінки «ДОБРЕ» заслуговує робота, в якій у відповідях на поставлені питання спостерігається логічне, послідовне викладення матеріалу з несуттєвими неточностями, з влучними ілюстраціями, ескізами, виконаними на належному художньому рівні; яка демонструє вільне, аналітичне володіння теоретичним матеріалом, що знаходить відображення в правильних, але не досить переконливо обґрунтованих рішеннях ілюстративного чи словесного прикладів до поставленого питання. Вступник добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення при відповіді; потребує незначної допомоги при виборі напряму відповіді та допускає незначні помилки, неточну аргументацію чи формулювання.

Оцінки «ЗАДОВІЛЬНО» заслуговує робота, в якій у відповідях на поставлені питання спостерігається хаотичне викладення матеріалу з несуттєвими помилками, з ілюстраціями, ескізами, виконаними на належному художньому рівні, яка демонструє орієнтування в теоретичному матеріалі, що знаходить відображення в переважаючих правильних, але недостатньо обґрунтованих рішеннях при наданні ілюстративного матеріалу до поставленого питання. Вступник користується лише окремими знаннями, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань; відповідь потребує постійного коригування, мова спрощена.

Оцінки «НЕЗАДОВІЛЬНО» заслуговує робота, в якій у відповідях на поставлені питання спостерігається хаотичне викладення матеріалу з суттєвими помилками, без ілюстрацій ескізами, або з неправильними ілюстраціями, яка демонструє низький рівень орієнтування в поставлених питаннях з програми. Вступник не володіє необхідними знаннями або практичними навичками з фундаментальних та проєктних понять та принципів дизайну.

Рівні виконання фахового іспиту відповідають такій оціночній шкалі:

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180 – 200	A	відмінно
160 – 179	B	добре
150 - 159	C	
120 - 149	D	задовільно
100 - 119	E	
0 - 99	F	не склав

Програма фахового іспиту для здобуття освітнього ступеня «магістр» для вступу за освітньою програмою «Дизайн костюма», за спеціальністю В2 «Дизайн» розглянута на засіданні Приймальної комісії Київського національного університету технологій та дизайну.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

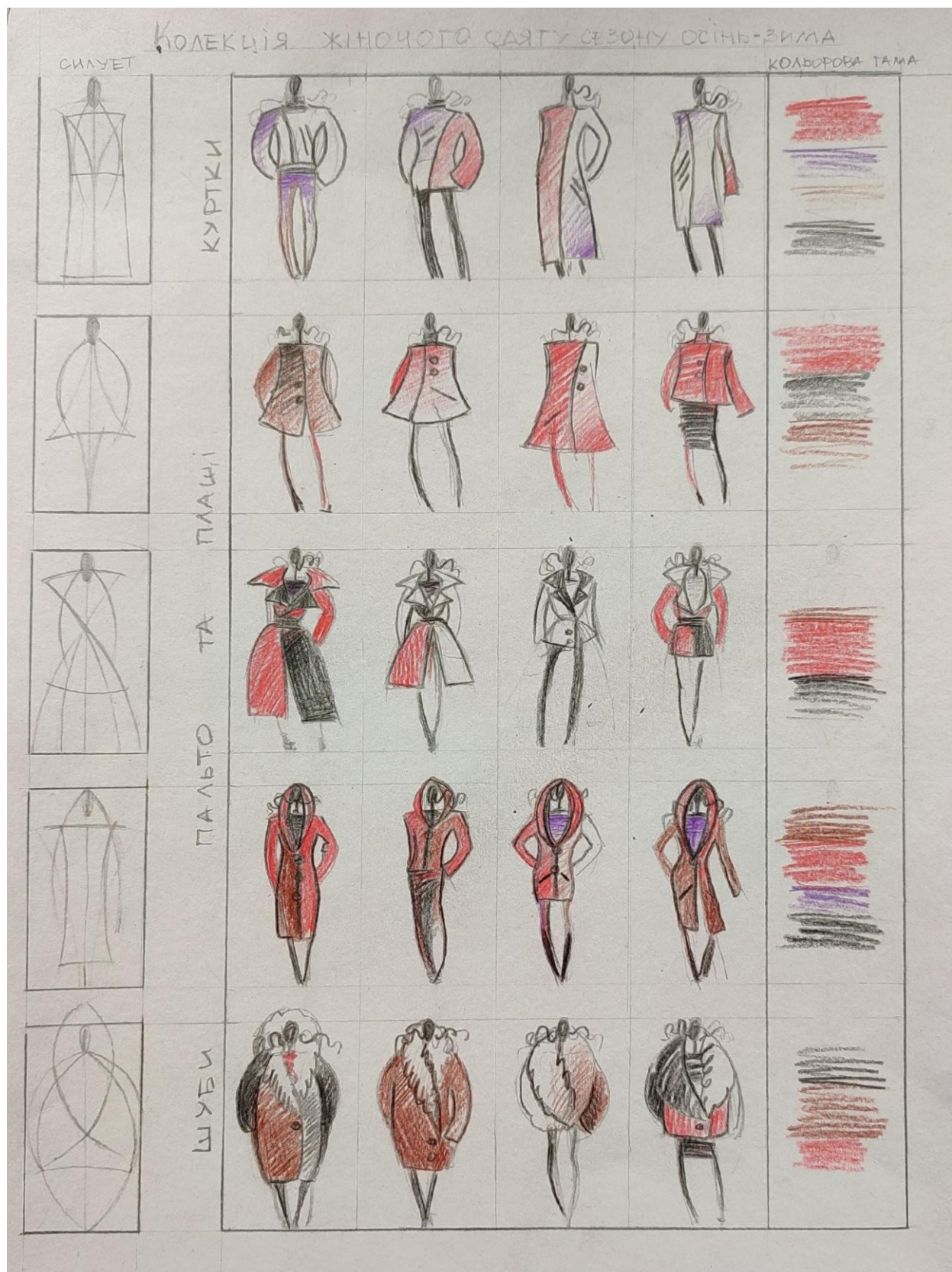

Рис. А.1. Приклад виконання практичної частини завдання 2.1 фахового іспиту

Рис. А.2. Приклад виконання практичної частини завдання 2.2 фахового іспиту